

Čís. 13576.

Výpočet výnosnosti podniku náleží k přípravné činnosti vedoucího úředníka, do služby již přijatého, avšak službu ještě nenastoupivšího; nepřisluší mu za to zvláštní odměna.

(Rozh. ze dne 26. května 1934, Rv I 2289/32.)

Žalobce byl pověřen obchodním a technickým vedením firmy náležející žalovaným. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných kromě jiných položek i odměny 10.420 Kč za výpočet výnosnosti podniku žalovaných. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v důvodech: Prvý soud sdělil přípisem obchodní a živnostenské komoře jasně a zřetelně, že žalobce tvrdí, že již před nastoupením služby zhotovil výpočty výnosnosti, potřeboval 521 pracovních hodin, a požaduje za to odměnu 10.420 Kč. Ježto na toto sdělení obchodní a živnostenská komora prohlašuje, že je samozřejmé, že úředník, který byl přijat s příslušným platem pro vedení podniku, činí výpočty výnosnosti, an si jako vedoucí podniku musí rozhodně učiniti obraz o jeho výkonnosti, že takovéto výpočty i později jsou často nutné, ježto ředitel továrny musí neustále obracet pozornost k výkonnosti podniku a k jejímu stupňování, je jasno, že předpokládá též zhotovení výpočtu výnosnosti, které předsevzal vedoucí podniku po svém přijetí do služby, avšak před nastoupením služby v podniku. Jde tedy o práci, bez které by žalobce nemohl vyvinouti úspěšnou činnost v novém místě a za kterou nebyl oprávněn požadovati zvláštní odměnu, jelikož tvoří podstatnou část jeho činnosti, za kterou dostává plat.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, mimo jiné z těchto

důvodů:

Právní závěr odvolacího soudu, k němuž dospěl na podkladě posudku obchodní a živnostenské komory, není mylný (čís. 4 § 503 c. ř. s.). Takové práce náležejí k přípravné činnosti vedoucího úředníka, do služby již přijatého, avšak službu ještě nenastoupivšího, ježto si musí utvořiti nutný přehled o výkonnosti podniku a možnosti jejího stupňování, a bez takové přípravy by nemohl vyvinouti úspěšnou činnost. Nesejde tedy ani na tom, zda byly žalobci tyto práce zvlášť přikázány, či zda je konal jen z vlastní opatrnosti, a nemůže za ně žádati zvláštní odměnu, ježto tu šlo o část činnosti již odměňované služebním platem.

Čís. 13577.

Zaměstnanec Nemocenské pojišťovny soukromých úředníků a zřízců nepodléhá kárné pravomoci Všeobecného pensijního ústavu, nebyly-li kárné řády, jež má na mysli § 69 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. a n., dosud vydány, nýbrž podléhá pravomoci kárné komise zřízené podle služební smlouvy.

Ustanovení § 10 zákona ze dne 28. listopadu 1931, čís. 176 sb. z. a n., se nevztahuje na remuneraci, byl-li nárok na ni založen služební smlouvou uzavřenou dříve, než byl vánoční příspěvek zákonem ze dne 14. října 1930, čís. 144 sb. z. a n., přiznán státním zaměstnancům.

(Rozh. ze dne 26. května 1934, Rv I 666/34.)

Žalobce byl tajemníkem žalované Nemocenské pojišťovny soukromých úředníků a zřízců. Ve schůzi správní komise a dozorčího výboru žalované pojišťovny ze dne 20. února 1932 bylo usneseno, aby byl žalobce ode dne 1. března 1932 ve smyslu § 144 služební pragmatiky státních zaměstnanců suspendován a aby zároveň byly ve smyslu § 146 služ. pragmatiky sníženy jeho služební požitky o jednu třetinu. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalované nedoplatku třetiny služebních požitků a vyplacení remunerace ke dni 15. prosince 1932 ve výši 12.000 Kč. Žalobní nárok odůvodňoval žalobce tím, že podle § 144 služ. pragmatiky může o suspensi rozhodnouti jen komise, že tedy v souzeném případě o žalobcově suspensi rozhodl orgán nepřislušný a že jeho rozhodnutí jest nezákonné a tudíž že žalovaná strana žalobci protiprávně zadržuje jednu třetinu jeho požitků a že mu podle služební smlouvy se žalovanou přísluší nárok na vyplacení remunerace ke dni 15. prosince 1932 ve výši 12.000 Kč. P r a c o v n í s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y: Názor žalované strany, že byla k suspensi žalobce a ke snížení jeho platu jako k nutnému prozatímnímu opatření oprávněna, jest podle názoru soudu nesprávný. Podle doslovu služební smlouvy může býti žalobce propuštěn jen na základě řádně provedeného kárného řízení a na základě pravoplatného nálezu kárné komise, z čehož plyne, že se propuštění žalobce může platně státi až po provedení řízení kárného a že tudíž propuštění dříve provedené i suspense žalobce, pokud se týče snížení jeho platu před provedením kárného řízení jsou právně neúčinné, obzvláště ana služební smlouva žalované straně k prozatímní suspensi a ku prozatímnímu snížení platu žalobcova oprávnění nedává a když §§ 144 a 146 služ. pragmatiky právo k suspensi státních úředníků a snížení jich platů vyhrazují kárné komisi. Také služební smlouva připouští obdobné použití služební pragmatiky státních zaměstnanců jen pro posuzování otázky, jaké jednání žalobcovo lze považovati za přechyby kárné, nezmiňuje se však vůbec o prozatímních opatřeních suspense a o snížení platu. Z řečeného jest patrné, že ani kárná komise podle služební smlouvy není oprávněna ku prozatímní suspensi a ku prozatímnímu snížení platu žalobce, a že tudíž nemůže rozhodovati o platnosti žalobcovy suspense a snížení jeho platů ani pro praeterito, ani že nemůže vzhledem ke shora uvedenému doslovu služební smlouvy nalézt na propuštění žalobcovo se zpětnou platností. Není tedy budoucí rozhodnutí kárné komise pro posouzení existence žalobních nároků praejudicielním. Tvzení žalované strany, že neměla možnost ihned svolati kárnou komisi a že byla proto nucena sama provést suspensi a snížení platu žalobcova, i její tvrzení, že bez uvedených opatření bylo jí znemožněno vykonávati dozorčí právo, jsou bezpodstatná, neboť bylo její věcí, aby při sjednávání smlouvy služební se žalobcem pamatovala na nutné prozatímní opatření pro případy, že by kárná ko-

mise nemohla býti ihned ustanovena, a jestli žalovaná na tyto možnosti při ujednání smlouvy nepamatovala, musí sama nésti následky tohoto nedopatření (§ 1297 obč. zák.) a nemůže se dovolávati obdoby veřejno-právních předpisů služební pragmatiky státních úředníků ve smlouvě služební neuvedených pro posuzování služebního poměru žalobcova, který jest poměrem založeným na soukromoprávní služební smlouvě. Z toho, co uvedeno, jest patrné, že nároky žalobcovy na doplacení neprávem mu sníženého služebního platu jsou oprávněné. Také žalobcem uplatňovaný nárok na vyplacení remunerace za rok 1932 v obnosu 12.000 Kč shledal soud oprávněným. Nárok žalobcův na zmíněnou remuneraci jest založen na smlouvě služební uzavřené dříve, než vánoční příspěvek byl zákonem ze 14. října 1930 čís. 144 sb. z. a n. státním zaměstnancům přiznán, zmíněná remunerace není ve smlouvě označena jako vánoční příspěvek a nevztahuje se na ni ustanovení § 10 zák. z 28. listopadu 1931 čís. 176 sb. z. a n. o zrušení (obmezení) vánočních příspěvků. Ustanovení § 212 plat. zák. čís. 103/1926 se rovněž žalovaná nemůže dovolávati, neboť jak patrné z posledního odstavce § 212 cit. platového zákona, jest k obmezení požitků žalobcových na míru odpovídající požitkům státních zaměstnanců rovnocenné kategorie třeba schválení nadřízených úřadů a ministerstva financí, že by pak schválení takové bylo dáno, žalovaná vůbec netvrdí. *O d v o l a c í s o u d* napadený rozsudek potvrdil. *D ů v o d y*: První soud vyslovil názor, že vzhledem k doslovu služební smlouvy mohl býti žalobce suspendován a jeho plat snížen jen výrokem kárné komise podle §§ 144 a 146 služební pragmatiky pro státní úředníky a, poněvadž se tak nestalo, že má žalobce nárok, by mu zadržené částky ze služného byly vyplaceny. Odvolatelka sice přiznává, že první soud na souzený případ správně použil předpisů služební pragmatiky, avšak dovozuje, že předpisy ty nesprávně vyložil, přehlédnuv ustanovení § 145 služ. pragm., podle něhož prozatimní suspensi může vysloviti i každý představený nepřímo nebo přímo k vykonávání služebního dozoru povoláný, pokud se týče úředník pověřený přehlídkou úřadu. Než vývody tyto jsou pochybené, neboť vzhledem k obsahu žaloby jde výhradně o posouzení otázky, zda žalovaná strana byla oprávněna snížit žalobci plat bez výroku kárné komise, nikoli též o to, zda byl žalobce právem či neprávem suspendován. A tu jest zdůrazniti, že se předpis § 145 služ. pragm., jehož se žalovaná strana dovolává, o snížení platu vůbec nezmiňuje, nýbrž činí tak výhradně § 146 služ. pragm., podle něhož však na snížení žalobcova platu mohla by se usnésti jen kárná komise. Odvolatelka dále tvrdí, že první soud si odporuje, právě v dalším odstavci důvodů, že ani kárná komise není oprávněna k provedení suspense a ke snížení platu žalobcova. I tato výtka je neoprávněna, neboť odvolatelka, citujíc příslušné místo napadeného rozsudku, vynechává slova »pro praeterito«, resp. »se zpětnou platností«. Tím padají zároveň všechny závěry, které odvolatelka z oné nesprávné citace činí, to tím více, ana v příslušných vývodech klade stále důraz na to, že by pak vlastně žalobci bylo umožněno, by pojišťovnu dále poškozoval, na její úkor se obohacoval, porušoval služební předpisy a při tom stále vykonával své zaměstnání. Tyto vývody byly by na místě, kdyby šlo o otázku, zda byl žalobce právem suspendován čili nic, než v souzeném

sporu závisí rozhodnutí jen na tom, zda snížení platu vyslovené jiným orgánem než kárnou komisí má právní účinnost. Pokud jde o remuneraci za rok 1932, souhlasí odvolací soud s názorem prvního soudu a nemůže než odkázati odvolatelku v tomto směru na podrobné odůvodnění napadeného rozsudku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pro posouzení oprávněnosti žalobních nároků, které byly nižšími soudy žalobci přiznány, jest rozhodným obsah individuální mezi stranami ujednané služební smlouvy ze dne 13. prosince 1924. V odstavci XIII. této služební smlouvy byly podrobně stanoveny podmínky, za kterých může býti žalobce propuštěn, pokud se týče smlouva s ním zrušena, a jsou tam obsažena i ustanovení upravující kárné řízení proti žalobci. Dovolatelka se snaží dovoditi, že žalobce podléhá podle § 69 odst. (4) a (6) zákona čís. 221/1924 sb. z. a n. v doslovu zákona čís. 184/1928 sb. z. a n. kárné pravomoci Všeobecného pensijního ústavu nikoli pravomoci kárné komise zřízené podle odst. XIII. služební smlouvy, avšak zároveň sama přiznává, že kárné řády, jaké má na mysli § 69 uved. zák., nebyly dosud vydány, takže její názor jest neudržitelný, neboť není myslitelné, že by žalobce podléhal kárným předpisům, jež nebyly dosud vůbec vydány. Platí tedy pro žalobce toho času ustanovení odst. XIII. služební smlouvy a dovolatelka neprávem tvrdí, že v tomto případě nastalo »vacuum juris«. V tomto období sporu jde jen o to, zda žalobci přísluší nárok na zaplacení zadržených služebních požitků, a není proto třeba se obíratí otázkou, zdali mohla správní komise s dozorčím výborem nařídití žalobcovu suspensi podle obdoby § 145 služební pragmatiky státních zaměstnanců (zákon ze dne 25. ledna 1914, čís. 15 ř. z.), neboť prozatímní suspense podle § 145 služ. pragm. není provázena snížením platu, o něž tu jediné jde a na němž se může usnésti podle § 146 služ. pragm. jen kárná komise. Odvolací soud tedy správně vyložil, že na snížení žalobcova platu mohla by se platně usnésti jen kárná komise povoláná k tomu služební smlouvou, a to na snížení jen pro budoucnost, nikoliv se zpětnou platností. Dovolatelčin názor, že jest připustiti obmezení žalobcových služebních požitků na dvě třetiny, vyslovené usnesením dozorčí komise a představenstva, jako »opatření prozatímní«, nemá vůbec opory v odst. XIII. služební smlouvy, která jest — jak bylo již uvedeno — pro služební poměr žalobcův jediné rozhodnou. Dovolatelka odkazuje konečně na právní vývody obsažené v jejím odvolání, najmě pokud se týče remunerace, ale v tom směru byly její vývody správně vyvráceny již v rozsudku odvolacího soudu, jehož důvody nejvyšší soud schvaluje, ježto vyhovují stavu věci a zákonu.

Čís. 13578.

Žalobou podle § 39 čís. 5 ex. ř. lze se domáhati výroku, že exekuce povolená na základě formálně pravoplatného rozsudku jest nepřipustná, poněvadž soud vydavší rozsudek byl podle § 6 zákona ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák. nepřislušný.

(Rozh. ze dne 26. května 1934, Rv II 183/33.)